

CÁTEI LÉ BURI LARÚFUDUBEI BÚNGIU LUN JUAN

Cátei arúfudúati buri lun Jesucrístu

¹ Niján buri cátei le larúfudubei Búngiu lun Jesucrístu lun lasúbudiragüdüni joun lánigu cátei lé buri lúnbei lasúseredun madíse. Subúdigüda láali Jesucrístu cátei le lun Juan le esériwidubei lun, láu loúnajani láni ánjeli lúmoun lun larúfuduni lun.

² Ariñaga láali Juan inárüni luágu sun le laríjubei, geféenti luágu láni Búngiu ugánu lúma luágu le aríñaga láalibei Jesucrístu.

³ Gúndaatiña gürígia ja alíjabalin jáma ja agáambubalin laliijoún ugánu le, le erésibirúabei lúmagiñe Búngiu, adüga jagía gásu láu cátei le bürüwañubei ya, ladüga yaráfaali dan lun lasúseredun.

Labürüjan Juan joun tılana sédügubei ligílisi

⁴ Áu Juan, nabürüjaña joun tılana sédü ligílisi to Ásiaboun. Resíbi jumá abíniruni lúma darángilaü lúmagiñe Búngiu le wínwanbei lúmagiñe lubáragiñe furúmiñeti dan, wínwan ligía guetó, wínwan ligíame sun dan. Resíbi jumá giñe abíniruni lúma darángilaü jámagiñe sédü espíritugu ja ligíbugiñebaña lála, ⁵ lúma lúmagiñe Jesucrístu le aríñagubalin cátei le inárüti, le furúmiñebebei ásaaruti lídaangiñe ouweni áni gabáfu ligía jawágu urúeigu ja ubouágubaña. Jínsiñetiwa lun Crístu, áni chibá laadiwa lídaangiñe wafígoun láu líta, ⁶ adüga láadiwa

urúeigumé lúma fádirigumé lun wesériwidun lun Lubúngiute, le méme Lúguchibei. ¡Rúalá uweíríguni lúma ubáfu lun, lun súnwandan! Ítaralá.

⁷ ¡Aríja jumá, liábinba Crístu juánriñurugu, jaríjubei sun gürígia ásta gíñe ja áfarubalin! Jayájuba sun gürígia ja ubouágubaña dánme le jaríjini luágu wuríbani le adüga jamáalibei. Ítara lúba.

⁸ “Áu lagúmesejabei sun cátei, áu lagúmuchagülebei, quei létüra ‘A’ lúma ‘Z’ ”, líña lariñagun Búngiu le Súnti Gabáfu, le wínwanbei lúmagiñe lubáragiñe furúmiñeti dan, wínwan ligía guetó, wínwan ligíame sun dan.

Layáwadagun Crístu lun Juan

⁹ Áu Juan, jidúje lueígiñe Jesucrístu áu, gafánraantina júma lídan larúeijan Búngiu, súfurijadina úara júma luágu Crístu, resíbijadina gíñe gurásu lúmagiñe Crístu. Reídeitina adaürüwa luágu ubouju le giríbei Pátmos lueígiñe napúrichijani Lerérun Búngiu, lúma lueígiñe napúrichijan luágu Jesucrístu. ¹⁰ Luágu ában wéyu dimáasu, ába neréderun lábugiñe lubáfu Sífiri Sándu, ába nagáambun ában umálali reínti nanágangiñe quei lumálali fídu, ¹¹ lariñaga umálali ligía nun.

—Áu furúmiñebei lúma agúmujoúni, quei létüra ‘A’ lúma ‘Z’. Abürüjabeí sun le baríjubei, ábame bouñajanun gárada tugúya joun tílana sédü ligílisi to loubwaguboun Ásia. Éfeso, Esmírna, Pérgamo, Tiatíra, Sárdis, Filadélfia lúma Laodicéa.

¹² Ába nagáraragun lun naríjin ca lan adímurejabei nun, ába naríjin sédü lébu sanúdelu gólu, ¹³ labádinagua sédü lébu sanúdelu ligía ába naríjin

ában camá jamuga Wügüri Garaüwarügüti—le Jesucristubei—táu ában anáanguni chÜlütu luágun lugúdi, lúma ában béлити gólu yaráfa lun laníguagu. ¹⁴ Jarúti lídiburi quei líyu mudún, quei mouúru, ítara líña lágu quei wátu geméti. ¹⁵ Miríti lugúdi quei brónse le írichawagúaaali, le dáwaali lídoun órno, reínti lumálali quei lireín leíbaagun sarágu dúna. ¹⁶ Níñanu sédü warúguma lídan lújabu le loúnwenren, níñoun ában efeín gágiritu liyúmulugugiñe, biángua tamána. Ítara líña ligíbu quei wéyu dan le lásüdün láu sun lére.

¹⁷ Dan naríjinbalin, ába náburujan lubádu lugúdi camá jiláadina. Ába líchuguni lújabu le loúnwenren nuágu, ába laríñagun nun.

—Manúfudedaguabá, áu le lagúmesejabei sun cátei, áu lagúmuchaja. ¹⁸ Áu le wínwanbei, jilátina, guetó wínwantina lun sun dan. Níjein ligélen ouweni núma, lúma ligélen fulásu le ñí jabei jiláguaaña. ¹⁹ Abürüjabei lubeíti le baríjubei, le guetóbei lúma le lúnbei liábin. ²⁰ Niján laníchigubei jawáguti sédü warúguma ja baríjubaña lídan nújabu le noúnwenren, lúma sédü lébu sanúdelu gólu. sédü warúguma, jagía sédü jouniri tílana sédü ligílisi, sédüti lébu sanúdelu, jagía sédü ligílisi.

2

Ugánu joun tílana sédü ligílisi. Ugánu joun tílana ligílisi Éfeso

¹ ‘Babürüja lun jouniri tílana ligílisi to Éfesoboun, baríñagame lun lun laríñagun joun gürígia jagía. “Ítara líña naríñagun, áu le jáubei sédü

warúguma lídan nújabu le noúnwenren, le gíñe eíbugubei labádinagua sédü lébu sanúdelu le gólu. ² Subúdi numúti sun le jadügübei, subúdi numúti lidére juwádigimari lúma jagúraasun, áni subúdi numúti luágu siñá lan jáfaguniña ja wuríbabaña. Subúdi numúti luágu jóuchagua jumáaña lan ja aríñagubaña luágu apóstolugu jamá áni máma apóstolugu jagía, áni darí jumaali luágu ye jamá. ³ Gagúraasunjadün, áni súfuri jugúya sarágu lídan juwádigimari nuágu, mabúcharunga juágu. ⁴ Láu sun líra, níjein ában cátei jadüga magúndaantina láu. maweírinjali nínsiñe jun queí meja furúmiñe. ⁵ Ligía lubeíti, jarítagua jumá ída jíña lán meja, sáansi jumeí jigáburu, adüga jumeí cátei lé meja jadügübei furúmiñe. Ánjein madügün jumá ítara, nídinba juágu furése, ábame nagídaruni lébu jisáandelun lídaangiñe lufúlasun, ábame mámaadün lan tílana nilígilisin, ánjein gubeírügü jasáansira jigáburu, ligíaba madügün náni ítara. ⁶ Láu sun líra, luáguñein jáni fuleísei, liyéreegun cátei lé buri jarúfudajabei nicoláitagu jun lúma buri cátei le jadügübei, le gíñe iyéreegubei nun. ⁷ Le garígeirugubei lun lagáambun, agáambaleí le laríñagubei Sífiri Sándu joun tílana buri ligílisi. Ja ásiiragúbalin wuríbani, neígagüdübaña lídaangiñe lin tídibu wéwe to lánina íbágari, to lufúlasunruguboun Búngiu.”

Ugánu joun tílana ligílisi to Esmírnaboun

⁸ ‘Babürüja lun jóuniri tílana ligílisi to Esmírnaboun, baríñagame lun lun laríñaguni joun gürígia jagía. “Ítara líña naríñagun, áu le furúmiñeti lúma agúmujóuni, lé meja oúwebei áni

wínwanyaali. ⁹ Subúdi numúti sun le jadügübei, subúdi numúti jasúfurirun lúma jugúdeme, láu sun lídan lan linárün cátei, rísi jumá. Subúdi numúti gíñe luágu adímureja jamá ja aríñagubaña luágu juríu jamá wuríbati juágu, máma ámu cátei jagía lueídügüya lánigu jamá Máfia. ¹⁰ Manúfude jumá lueí le lúnbei jasúfuriruni, ládaraguba Máfia fiú jídaangiñe furísunrugun lun loúchawagúniwa jafíñen sun jugúya, áni jasúfuriruba sarágu luágu díisi wéyu. Derégüdagu jumá lídan jafíñen nuágu darí jounwen, ábame níchuguni ibágari magúmuchaditi jun, jafáyeiruájame. ¹¹ Le garígeirugubei lun lagáambun, agáambaleí le laríñagubei Sífiri Sándu joun buri tílana ligílisi. Ja ásiiragúbalin wuríbani, másügürünbaña lídaangiñe libíaman ouweni.”

Ugánu joun tílana ligílisi to Pérgamoboun

¹² ‘Babürüja lun jouniri tílana ligílisi to Pérgamoboun, bariñagame lun lun laríñagun joun gürígia jagía. “Ítara líña naríñagun, áu le gámabarun efeín to gágiriboun, to biánguaboun amána. ¹³ Subúdi numúti sun le jadügübei, subúdi numúti gíñe luágu Máfia lántima gabáfubei jádan gürígia ja ñí lubei jagánawa, áni láu sun líra, númeremeñadün. Mígirun jumágili jafíñen nuágu, ni íbini lídan dan le láfarúnbei Antipás le geféenbei buíti nuágu ñi lídan fulásu le ñí jubei, le ñí lubei lagúmadija Máfia. ¹⁴ Láu sun líra, níjein buri cátei jadüga, magúndaantina láu. luágu añájein lan fiú gürígia júma yára Pérgamo ja májabaña jígiruni cátei lé meja larúfudajabei Baláam, le íchugubei dimúrei lun Balác lun lafígoungüdüniña Israelítagu láu jeígin eígini le adágarawagüdüti joun sándu, lúma láu jabágaridun lídan salúfuri.

15 Ítara méme gíñe, añájein ja májabaña jígiruni cátei lé buri jarúfudajabei nicoláitagu júma ñi, cátei le iyéreegubei nun. 16 Ligía, sáansi jumeí lubeí jigábury, ánjein madügün jumá ítara, nídiba juágu madíse, ábame nageíndagun jáma gürígia ja adügübalin cátei buri le, táu efeín to áfuriduboun niyúmulugugiñe. 17 Le garígeirugubei lun lagáambun, agáambaleí le laríñagubei Sífiri Sándu jóun buri tílana ligílisi. Le ásiiraguti luágu wuríbani, neígagüdüba lídaangiñe maná le arámudúañubei lun lun líchugun érei tun luwáni, ábame níchugun ában dübü jarúti lun láu ában íri iséri búrüwañu luágu le ibídiñeti ni ca un lueídügüya lun le erésibirubalin.”

Ugánu joun tílana ligílisi to Tiatíraboun

18 ‘Babürüja lun jóuniri tilana ligílisi to Tiatíraboun, baríñagame lun lun laríñagun joun gürígia jagía. “Ítara líña naríñagun, áu le Liraü Búngiu, le ítarabei águu quei wátu geméti, liábin lugúdi quei brónse le írichawagúali. 19 Subúdi numúti sun le jadügübei, subúdi numúti jísiñejabu, jafíñen, jesériwidun láu jugúraasun, subúdi numúti gíñe luágu jadügüña lan cátei buíti guetó lueí meja furúmiñe. 20 Láu sun líra, níjein ában cátei jadüga magúndaantina láu. Jígirunun Jezabél to aríñaguboun luágu proféta tan áni máma líña, lun teyéeduniña gürígia láu tarúfudajan joun nánigu lun jaganóun lídan salúfuri lúma lun jeígin eígini le adágarawagüdüti joun sándu. 21 Rújadina dan tun lun tasáansiruni tigábury, májagiru tígiruni tisálufurin. 22 Ninárün jáu luágu náburugüdaaru lan láu sándi lun jasúfurirun ja adáagubaña salúfuri túma ánjein mígirun jamá jadáaguni

cátei lé buri tadáagubei, ²³ ábame náfaraguniña tirájüñü jilágubei, ítara lúba jasúbudiruni sun nánigu luágu subúdi náni lében arítaguni lúma tében anígi, ábame nafáyeiruni cára ában jídaangiñe según le ladügübei. ²⁴ Ja jíbiri ja Tiatírabaña, ja mafálarubalin arúfudajani ligía, machülügiña giñe asúbudirei le únbei jagúara lujúlilin láni Máfia cátei le arámudaguabei, míchubadina ámu anügüni jawágu. ²⁵ Ragüjumei lubuídun jigáburí darí niábin. ²⁶ Ja ásiiragúbalin wuríbani, adüga méme jameíme le nabúseerúbei ladügün darí lun jóunwen, níchuguba ubáfu joun luágu buri fulásu, ²⁷ ítara quei líchugun Núguchi Búngiu ubáfu nun. Ábame jedéraagüdüni jagúmadiruni fulásu buri quei láu ában murúsun gürábu, ábame jamúrugudaguni wuríbani queísi sóudieru le láuti múa. ²⁸ Níchuguboun giñe warúguma to lánina bináafin joun. ²⁹ Le garígeirugubei lun lagáambun, agáambaleí le lariñagubei Sífiri Sándu jóun buri tílana ligílisi.”

3

Ugánu joun tílana ligílisi to Sárdisboun

¹ ‘Babürüja lun jóuniri tílana ligílisi to Sárdisboun, baríñagame lun lun lariñagun joun. “Ítara líña nariñagun, áu le jáubei sédü espíritugu láni Búngiu jáma sédü warúguma. Subúdi numúti sun le jadügübei, subúdi numúti luágu jiláñu jíña lan lún buri cátei le nuáguti, láu sun aríñawagúa lan luágu wínwan jumá. ² Agágudúa jumá, rújuma érei lún buri cátei le níjeinguabei, lubáragiñe loúnwen, aríja náali luágu múaran lan le jadügübei ligíbugiñe

Búngiu. ³ Jarítagua jumeí lubeíti le arúfudajoúbei jun, falájumei, sáansi jumeíme jigáburi. Ánjaün magágudun, ní diba juágu quei liábin ában jíweruti ibídiñoun óra jun. ⁴ Láu sun líra, añájein fiú gürígia jagánagua ñi Sárdis ja múaradungiñábaña lúma wuríbani, jagía jeíbuguba núma táu anáanguni jarútu ladüga yúuti joun. ⁵ Ja ásiiragúbalin wuríbani, jadáüraguba anáanguni jarútu, áni magídarun nubeí jíri tídaangiñe líburu to gáubalin jíri ja lúnbaña jabíjini íbágarí magúmuhaditi, arúfudarügü nubáña quei nánigu ligíbugiñe Núguchi Búngiu lúma jagíbugiñe láni ánjeligu. ⁶ Le garígeiruguti lun lagáambun, agáambaleí le laríñagubei Sífiri Sándu joun títana buri ligílisi.”

Ugánu joun títana ligílisi to Filadélfiaboun

⁷ ‘Babürüja lun jóuniri títana ligílisi to Filadélfiaboun baríñagame lun lun laríñagun joun. “Ítara líña naríñagun, áu le sándubei, le gíñe ínárünibeí, le gámabalin ligélen urúei Davíd, le úabei ni ában gayáraati ladáuruni le nánjunrenchubei, siñá lánjunrenchuni ni ában le nadáurubei. ⁸ Subúdi numúti sun le jadügübei. Rújadina ában béna júnren jigíbugiñe le lásiñerun ni ában adáura, ladüga láu sun lougua lan jere, adügaadün gásu láu nugúmadin, áni meyéeraguntün luágu nánigu jumá. ⁹ Aríja jumá, nadügüba lun jayábin lánigu Máfia ja yéebaña, ja aríñagubaña luágu juríu jamá áni mabágariduntiña queisi lánigu Búngiu, ábame nájuduraguagüdüniña jigíbugiñe lun jasúbudiruni luágu jugúya lan numútuniñábaña jínsiñetiña nun, ninárün jáu. ¹⁰ Areída jumáli nugúmadin lun gagúraasun jumá, ligía nareídubadün lubeí lueí

lidáani ouchwagúni le lúnbei liábin luágu sun ubouú lun jouchúniwa sun ja ubouúagubaña. ¹¹ Madísebei niábin, mígira jumeí ni ában lun lagídaruni jafiñen nuágu, meféridirun jumámuga ni cátei lídaangiñe le lúnbei níchuguni jun. ¹² Ja ásiiragúbalin wuríbani, níchugubaña quei wagábu tídan Lúban Nubúngiute, máfuridundügüyaañame ñígiñe, ábame nabürüdüni líri Nubúngiute jawágu lun lasúbudirúniwa luágu lánigu jamá, lúma líri ubúrugu le láni Nubúngiute, le iséri Jerusalén le ñübinbei siélugiñe lúmagiñe Nubúngiute, nabürüdübei gíñe iséri níri jawágu. ¹³ Le garígeiruguti lun lagáambun, agáambaleí le laríñagubei Sífiri Sándu jóun buri tílana ligílisi.”

Ugánu joun tílana ligílisi to Laodicéaboun

¹⁴ ‘Babürüja lun jóuniri tílana ligílisi to Laodicéaboun, baríñagame lun lun laríñagun joun. “Ítara líña naríñagun, áu le inárünibei, le gaféenbei buídu, le aríñagubalin inárüni, le ídaangiñebei liábin sun cátei le ladügübei Búngiu. ¹⁵ Subúdi numúti sun le jadügübei, subúdi numúti luágu madíli jumá lídan jesériwidun nun, másü jugúya. ¡Dilígubeijadün jamúga o süjuma! ¹⁶ Quei bachárügü jubeí, madílitün, másü, newéreibadün niyúmulugugiñe. ¹⁷ Aríñagatün luágu rísi jumá, luágu buídu lan dan jun, luágu memégeirun jumá ni cáta, áni maríjin jumúti luágu fugiábu jumá, gudémetün, maríjintün, surúsu jíña. ¹⁸ Ligía níchugunbei dimúrei jun lun jagáñijan gólu le afínujóuaali láu wátu geméti númagiñe, lun rísi jumá le tímatimaati, lun gíñe jagáñijan anáanguni jarútu núma lun jadáuragun láu jasúrusujan, lúma árani lun jíchuguni lídoun jágu lun jaríjin. ¹⁹ Ébecha numútiña ja jínsiñebaña nun láu

iderei, arúfudaja áu joun. Lúnti lubeíti sériu jumá, sáansi jumeíme jigáburi. ²⁰ Anája bénabu, nagúajaña, le agáambuti numálali, ába lánjunrenchuni béna nubá, nebéluruba lúmoun, ábame neigin lúma, jou ligíame núma. ²¹ Ja ásiiragúbalin wuríbani, níchuguba ubaráü joun númagua luágu nála le lála urúei, ítara quei násiiraguni wuríbani, ába nañúurun lúma Núguchi luágu lála. ²² Le garigeiruguti lun lagáambun, agáambaleí le lariñagubei Sífiri Sándu joun tílana buri ligílisi.”

4

Ájuduraguni lun Búngiu, siélu

¹ Lárigiñe sun cátei le, ába naríjin ában béna júnren siélu, liábinti umálali le ítarabei quei lumálali fídu, lé buga adímurejabei nun, ába lariñagun nun.

—Weínba ñájoun, narúfudaali cátei lé buri lúnbei lasúseredun lárigiñe buri le bun.

² Lídan óra ligía, ába neréderun lábugiñe lubáfu Sífiri Sándu, ába naríjin ában lála urúei siélu láu Búngiu ñun luágu. ³ Ítara líña camá ában dúbü miríti, le jáspe o cornalína, ñíñoun ában jerémuuru geyégu láu jalaü ligía, mirítu quei ában dúbü le esmerálda.

⁴ Geyégu láu lála urúei ligía aríjayatina ában weín-gádürü lála urúei, ñíñanu weín-gádürü gürija ja weirigutiña ñun luágu, táu jadáüragun jarútu lúma rídi gólu jábulugu. ⁵ Lueígiñe lála Búngiu ligía áfurijati labírijanouga lúma wayújururu, ligíbugiñe lála, ñíñein sédü lámpu geméñu, jagía sédü láni Búngiu Espíritugu. ⁶ Ñíñein gíñe ában cátei ligíbugiñe lála camúga ában barána le láuti bídiriu jarúgoungati.

Lamídaangua, geyégua láu lála Búngiu, ñíñanu gádürü cátaña gabágaritiña buin láu águu, dándu jagíbugiñe quei janáangiñe. ⁷ Le furúmiñeti jádaangiñe, ítara líña quei ában liñún, le jabíaman, ítara líña quei ában bágasu wügüri, le jürüwan, ítara líña ligíbu quei ligíbu ában wügüri, le jagádürün, ítara líña quei ában ágila ájamajatu. ⁸ Gádürügubei jagía, sísiñein arünaü luágu cáda ában jádaangiñe, buin jáña láu águu jawágu, dándu bougudigiñe quei múnadagiñe jabíti, wéyuagu áriebu jáu agúaraja.

Sándu, sándu, sándu,

Wabúreme Búngiu, le Súnti Gabáfu,

le wínwanbei lúmágiñe lubáragiñe furúmiñeti dan,
wínwan ligía guetó, wínwan ligíame sun dan.

⁹ Ságüti jíchugun cátaña gabágaritiña ja inébesei lúma eteíngiruni lun Búngiu le ñúnbei luágu lála, le gabágaribei lun sun dan, ¹⁰ ábaja jájuduragun wein-gádürü weíyaaña mútu jagía ligíbugiñe, ába jarúfuduni jínsiñejabu lun Búngiu le gabágaribei lun sun dan, ába jíchuguni jaridin ligíbugiñe, ába jagúarajan.

¹¹ Wabúreme, Wabúngiute, garíchatibu lun berésibiruni uweíriguni, inébesei, lúma ubáfu, ladüga Amürü adügübalin sun cátei, láu bugúndan badügei, láu giñe bugúndan níjein lubei sun le níjeinbei.

5

Líburu lúma Mudún

¹ Ábati naríjin ában líburu lújaburugu Búngiu le ñúnbei luágu lála, abürüjóuatu líburu tugúya turágeirugu lúma tigíbuagu, darúatu láu sédü séyu.

² Ába naríjin ában ánjeli gabáfuti, ába lálügüdajan láu umálali reínti.

—¿Ca garíchabei lun ladárunun líburu lúma lun lajeíridunun tiséyun?

³ Úati ni ában garíchatu lun ladárunun líburu tugúya, ni íbini lun laríjin tuágun, ni siélu, ni múarugu, ni lábugiñe múa, úati ni ában garíchatu.

⁴ Ába nayájun sarágu ladüga úa lan ni ában garíchatu lun ladárunun líburu tugúya, ni lun lalíjanun, ni íbini lun laríjinun. ⁵ Ábati laríñagun ában jádaangiñe weíyaaña mútu nun.

—Jebé bayájun, ladüga Jesucrístu, le “liñún” le jádaangiñebai ladügwagun Judá, le linébaanfan urúei Davíd, sirígua láali wuríbani lun gayára lan ladárunun líburu lúma lun lajeíriduni sédü tiséyun.

⁶ Lamídaanguati lála Búngiu jáma gádürü cátaña gabágaritiña jagía jáma weíyaaña mútu jagía, ába naríjin ában Mudún rára, camá jamuga áfarúaali. Sédüñein ligáanchun, sédü lágu, águu buri ligía, láni Búngiu sédü Espíritugu ja oúnajoúbaña lídoun sun ubou. ⁷ Ñúbinti Mudún ligía, le Jesucrístubei, ába lanügünun líburu tugúya lújaburugugiñe Búngiu.

⁸ Dan le lárügüdünbarun líburu, ába jájuduragun gádürü cátaña gabágaritiña jagía jáma wein-gádürü weíyaaña mútu jagía ligíbugiñe. Cáda ában jádaangiñe weíyaaña mútu jagía, ñíñoun ában gidára lúma, lúma cópu le gólu buin láu cupáli, le liyáwabei jayúmuragun lánigu Búngiu. ⁹ Niján urému iséri le jerémujabei.

Garíchatibu lun banügünun líburu, lun bajeíridunun tiséyun,

ladüga áfarúa ban, ába bagáñijaniña gürígia
lídaangiñe sun rása, sun luwúyeri dimúrei,
fulásu lúma néchaani.

¹⁰ Adüga bña urúeigumé jáma fádirigumé
lun jesériwidun lun Wabúngiute,
lúma lun jagúmadijan ubouágu.

¹¹ Lídan le nariágun, ába nagáambuni jamálali
sarágu ánjeligu geyégu láu lála lúma geyégu jáu
cátaña gabágaritiña jagía, jáma weíyaaña mútu
jagía. Ñiñanu miñun miñun ánjeligu, ¹² jaríñaga láu
umálali jéreti.

Yúuti ubáfu lúma irisini, subúdi lúma érei,
uweíriguni lúma inébesei, lúma eteíngiruni lun Jesu-
crístu, Mudún le áfarúbei.

¹³ Agáamba numúti gíñe jaríñaguni sun cátei le
ladügübei Búngiu siélu, le múarugubei, le lábugiñebei
múa, lúma le baránajabei, lúma sun cátei lé buri
lídaanbei.

Rúalá eteíngiruni, inébesei, uweíriguni, lúma ubáfu
lun Búngiu le ñúnbei luágu lála,
lúma lun Mudún, lun sun dan.

¹⁴ Ába jaríñagun gádürü cátaña gabágaritiña jagía.
—¡Ítaralá!

Ába jájuduragun wein-gádürü weíyaaña mútu
jagía ligíbugiñe le gabágaribei lun sun dan.

6

To sédü séyu

¹ Ábati naríjin dan le lajeíridúnbarun Mudún
furúmiñetu tídaangiñe sédü séyu tugúya, ába
nagáambun laríñagun ában jádaangiñe cátaña

gabágaritiña jagía láu ában umálali camá lumálali wayújururu.

—¡Jigábu baríja!

² Ába naríjin ában gabáyu jarúti, le waríñubei luágu, ñíñoun ában árcu lújaburugu to áboun lageíndagua. Rúati ában rídi lánina ásiiraguni lun ladüga lúnbei lan lagáñeiruniña láganiñu. Furíti ageíndagua, ába lásiiragun lídan sun cátei.

³ Dan lajeíridunbarun Mudún tibíaman séyu, ába nagáambun laríñagun jabíaman cátaña gabágaritiña jagía.

—¡Jigábu baríja!

⁴ Ába láfuridun ában gabáyu funáti, ába líchugúniwa ubáfu lun le waríñubei luágu gabáyu ligía lun lagídaruni darángilaü ubouáguigiñe, lúma lun láfaraguágüdüniña wügüriña jámagua jilágubei, ába tíchugún ában oúnwenbun efeín lun.

⁵ Dan lajeíridúnbarun Mudún türüwan séyu, ába nagáambun laríñagun jürüwan cátaña gabágaritiña jagía.

—¡Jigábu baríja!

Ába naríjin ában gabáyu wuríti, ñíñein ában baláansu lújaburugu le waríñubei luágu. ⁶ Ába nagáambun laríñagun ában umálali jamídaanguágiñe cátaña gabágaritiña jagía.

—Ábanrügüla kílo türígu luágu lebégi ában wéyu wadágimanu, ürüwa kílo sebáda ligía méme ebégi, áni toúnigi jumeíme aili lúma bínu buídu.

⁷ Dan lajeíridúnbarun Mudún tigádürün séyu, ába nagáambun laríñagun jagádürün cátaña gabágaritiña jagía.

—¡Jigábu baríja!

⁸ Ába naríjin ában gabáyu amaríyu, le waríñubei luágu, ouweni líribei, lárigi lárigi liábin jafúlasun jiláaña. Ába libíjin ubáfu luágu ligádürün murúsun lídaangiñe ubouú lun láfarajan láu wuríbu, láu ilámaü, láu sándi, lúma jáu anímaalugu janárimetiña ja ubouúagubaña.

⁹ Dan lajeíridúnbarun Mudún tiseíngün séyu, ába naríjinun jawáni ja áfarawagúbaña lueígiñe japúrichijani Lerérun Búngiu, lúma luágu jadímurejan buíti luágu Jesucrístu, lábugiñeñanu latárü. ¹⁰ Jaríñaaga láu umálali jéreti.

—¿Darísan ídame, Wabúreme le gúnfuliti láu lerérun, darísan ídame bagúseragúdaña ja mísiñejabúbaña bun ubouúagu, luágu wounwen? ¿Ídamésan bafáyeigúdaña luágu jáfaruníwa jilágubei?

¹¹ Ába jabíjin anáanguni jarútu, ába lariñawagún joun lun jeméraagun luágu murúsun dan darí joustarun jabíriña lídan esériwiduni lun Crístu ja lúngiñabaña jáfarawagúniwa quei jagía.

¹² Lídan le naríjinbei, ába lajeíridunun Mudún tisísin séyu, ába ladágarun ában ounwenbun járabaganáli. Ába láuridun wéyu quei lúdu, ába láfunadun játi camá jítaü, ¹³ ába jeíguadun warúguma ja siélubaña lun múarugun quei táburujan mángu tueígiñe tídibu dan le lánjingichunun garábali.

¹⁴ Ába lagúmuchagun siélu quei ában gárada dan le tabáruchawagún, ába ladíñuragunga sun wübü lúma ubouúju lídáangiñe jabára. ¹⁵ Ába jarámudagun urúeigu ja lánina ubouú lídan júyu lúma buri labádinagua dübü le luágubei wübü, úara jáma ja weírígubaña, gurúnelugu, rísitiña, gabáfutiña,

jáma sun idámuni, jáma wügüríña ja mabúremetiña.
¹⁶ Jaríñagati lun wübü lúma lun dúbü.

—Jeigua jumá wawágun, arámuda jumáwa lueí laríjin Búngiu le ñúnbei luágu lála, lúma lueí lanárime ligáñi Mudún.

¹⁷ Chülüjali weíriti wéyu le lúnbei larúfuduni Búngiu ligáñi. ¿Cábasan gayára lawánduni?

Seíni jawáguti Israelítagu

7

¹ Lárigiñe sun cátei le, ába naríjin gádürü ánjeligu rára luágu gádürü larígei ubou, ágüdaajei gádürügubei garábali lun máfurun lan ni murúsun luágun múa, ni luágun barána, ni luágun ni ában tídibu wéwe. ² Aríjatina giñe ábanya ánjeli ñübinti lueígiñe oubaü le ñígiñe lubeí láfuara wéyu láu liséyun Búngiu le wíwanbei. Ába lagúaragun ánjeli ligía láu umálali jéreti joun gádürü ánjeligu ja abíjubaña ubáfu lun jadügün wuríbani lun múa lúma barána.

³ —Madüga jumá wuríbani lun múa, ni lun barána, ni lún buri tídibu wéwe daríme wíchuguni liséyun Búngiu luágu jerébe lánigu.

⁴ Agáamba numúti átiriñanu lan. san bián-wein-gádürü mílu jádaangiñe linébaanfaangu Israel.

⁵ Dúusu míluñanu jádaangiñe ladügawagun Judá, dúusu mílu jádaangiñe ladügawagun Rubén, dúusu mílu jádaangiñe ladügawagun Gad,

⁶ dúusu mílu jádaangiñe ladügawagun Áser, dúusu mílu jádaangiñe ladügawagun Neftalí, dúusu mílu jádaangiñe ladügawagun Manasés,

⁷ dúusu mílu jádaangiñe ladügawagun Simeón,

dúusu mílu jádaangiñe ladügawagun Leví,
 dúusu mílu jádaangiñe ladügawagun Isacár,
⁸ dúusu mílu jádaangiñe ladügawagun Zabulón,
 dúusu mílu jádaangiñe ladügawagun José,
 jáma dúusu mílu jádaangiñe ladügawagun Ben-
 jamín.

Sarágu gürígia jarútu jadáüragun

⁹ Lárigiñe cátei le, ába naríjin sarágu gürígia lídaangiñetiña sun fulásu, sun rása, sun luwúyeri dimúrei lúma néchaani, rára jáña ligíbugiñe lála Búngiu ligíbugiñe Mudún. Gíbetiña gürígia jagía darí lun siñá lan jabájüdün, jarútu jadáüragun táu tubána fáluma jájaburugu. ¹⁰ Ába jagúarajan sun jagía láu umálali jéreti, ába jaríñagun.

Weíriti Búngiu, le ñúnbei luágu lála,
 weíriti Mudún, luágu asálbaruni le rújamaalíbei
 woun.

¹¹ Rára jáña sun ánjeligu geyégu láu lála lúma geyégu jáu weíyaaña mútu, jáma gádürü cátaña gabágaritiña jagía, ába jelémuchun dagá jagíbu múarugu ligíbugiñe Búngiu, ába jájuduragun lun,
¹² ába jaríñagun.

¡Ítaralá! Rúalá uweírigu, lichú áu, eteíngiruni,
 inébesei, ubáfu lúma érei
 lun Wabúngiute lun sun dan. Ítaralá.

¹³ Ábati lálügüdünina ában jádaangiñe weíyaaña mútu jagía.

—¿Cátañasan ja, ja jarúbaña adáüragun?
 ¿Jalíagiñésan jayábin?

¹⁴ Naríñaga lun.

—Amürü jamúga aríñagei nun.
 Laríñaga nun.

—Ja súfurijañaabaña sarágu ja, ja chibá jamaalíbei jafígoun láu líta Mudún, jarúmagüda jamóun janígi láu. ¹⁵ Ligía ligíbugiñeñanu lubeí lála Búngiu esériwida lun, wéyuagu áriebu tídan lúban to siéluboun, louñigirubaña Búngiu láu leréderun jáma. ¹⁶ Máfagun jáñame ilámaü, ni mágürabu, másürün láñame wéyu, mañáurijan láñame lárouga, ¹⁷ ladüga louñigirubaña lan Mudún le lubádubei lála Búngiu, ábame lanügüniña lárun dúna le íchugubei íbágarí magúmuchaditi, ábame larágajani Búngiu sun águirau lueígiñe jágu.

8

Tisédün séyu lúma lágei cupáli le gólu

¹ Dan lajeíridúnbarun Mudún tisédün séyu to tuáguboun líburu, ába ñi lan maníguaü siélu queí buri luágu dimí óra. ² Ába naríjiniña sédü ánjeligu ja rárabaña ligíbugiñe Búngiu, ába líchugúniwa sédü fídu joun. ³ Lárigiñe, ábaya liábin ában ánjeli, ába laráramun ligíbugiñe latárü, ñíñein ában lágei cupáli gólu lújaburugu, ába líchugún bürübün cupáli lun, lun ladágaragüdüni úara lúma jayúmuragun sun ja lánigu Búngiu ligíbuagu latárü gólu le ligíbugiñebei lála Búngiu. ⁴ Ába lamúdeirun lugúmulalin cupáli ligía úara lúma jayúmuragun lánigu Búngiu lun ligíbugiñoún Búngiu. ⁵ Ábati lanügüni ánjeli ligía lágei cupáli, ába labuínchagüdüni láu leñégura wátu lídaangiñe wátu geméti le luágubei latárü, ába lachürüni luágun ubou, ába lagaambún wayújururu, ireíni, labírijaníga, lúma ában jarabaganáli.

Lé buri fidu

⁶ Ábati jaráanserun sédü ánjeligu ja láubaña sédü fidu lun jínwiruni.

⁷ Ába línwiruni furúmiñeti ánjeli lifídun, ába lasálriragun lúbara júya le deréguati lúma wátu geméti, láu gíñe jítaü, ába lachágarúniwa luágun ubou. Ába lágudun lürüwan murúsun lídaangiñe ubou, ígirúati bián murúsun mágudúnti, gudáwati gíñe lürüwan murúsun lídaangiñe buri tídibu wéwe lúma jíduru.

⁸ Ába línwiruni jabíaman ánjeli lifídun, ába lachágarúniwa ában cátei camá jamuga ában oúnwenbun wübü durúnguati baránajoun, ába lasálriragun lürüwan murúsun lídaangiñe barána jítaüme. ⁹ Jiláguatiña sun úduraü ja lídaanbaña barána le asálriragubei lun jítaüme, gürínguatu gíñe sun ugúnein to ñíboun lídan barána ligía.

¹⁰ Ába línwiruni jürüwan ánjeli lifídun, ába teíguadun ában oúnwenbun warúguma siélugiñe, durúngu quei ában tóchi. Táburuja luágun lürüwan murúsun lídaangiñe dúna lúma líseesen dúna. ¹¹ Igífi tíribei warúguma tugúya, ába lagífidun lürüwan dúna, ába jóuwegun sarágu gürígia ladúga lagífidun dúna ligía.

¹² Ába línwiruni jagádürün ánjeli lifídun, ába lagürinchagun lürüwan murúsun lídaangiñe líbiri wéyu, láu sun játi, jáma warúguma. Le oubaü le agürinchagubei jawágu, ába labúridun, marúgounduntí wéyuagu ní áriebu.

¹³ Lárigiñe, ába naríjin ában dunúru weíríti ájamaja lamídaangua siélu, aríñageina ligía láu umálali jéreti.

—¡Fugiábugume ja aganoúbaña ubouágu luágu ürüwa lanárimeníga lé buri lúnbei láburuja jawágun dánme jínwiruni ja jíbiri ürüwa ánjeligu jafídun!

9

¹ Ába línwiruni jaseíngün ánjeli lifídun, ába naríjin ában warúguma eíguadutu siélugiñe lun múarugun, ába líchugún ligélen júyu le mébejabei tun. ² Ába tánjunrenchuni júyu ligía, ába láfuridun gumúlali ñígiñe camá lídaangiñe ában ouñwenbun órno, ába labúrigadagüdüni gumúlali ligía wéyu luma garábali. ³ Lídaangiñe gumúlali ligía ába jachúlaagun chigángaru, ába jájamajani sun ubou, ába jabíjin chigángaru jagía ubáfu líbe jabáfu águru ja ubouágubaña. ⁴ Ába laríñawagún joun lun madügün jamá wuríbani lun jíduru le ubouágubei, ni lún buri nádü, ni lun tídibu wéwe, lueídügü joun gürígia ja úabei liseíni Búngiu jeréberugu. ⁵ Majouáti lun jáfaraguniña chigángaru jagía gürígia, lueídügü lun jásüjaniña gürígia luágu seíngü játi, ítara líñati ligári jásüjan quei jásüjan águru. ⁶ Lídaanme buri wéyu ligía, jáluajabei gürígia ouweni, madárijabei, busén jagía yebéme jouwegun, ladíseduba ouweni jaweí.

⁷ Chigángaru jagía, jenége gabáyu ja aráanseñubaña lubá wuríbu, ñíñein ában cátei jábulugu camá jamuga ában rídi le gólu, ítara líña jagíbu quei ligíbu wügüri. ⁸ Ítara líña jádiburi quei jádiburi würíña, liábin jári, quei lári líñún. ⁹ Darúgu líña jágubu láu ában cátei camá gürábu, ítara líña lamúri jarüna quei tamúri sarágu cárü to jáutu gabáyu dan le teíbaagun wuríburugu. ¹⁰ Gálitiña

quei jáli águru le gágiriti. Níñein ubáfu luágu jáli lun jadügün wuríbani joun gürígia luágu seíngü játi. ¹¹ Níñein ában jábuti chigágaru jagía, le ánjeli le láni júyu le mébejabei. Abadón lírabei ánjeli ligía lídan hebréo, lídan güriégu, Apolión o Agünrinchaguti.

¹² Sügüja furúmiñeti lanárimeníga, mégeigili bián.

¹³ Ába línwiruni jasísin ánjeli lifídun, ába nagáambun ában umálali lídaangiñe gádürü larígei latárü gólu le ligíbugiñebei Búngiu. ¹⁴ Ába laríñagun umálali ligía lun jasísin ánjeli le láubei fídu.

—Farára báña gádürü ánjeligu ja güráñubaña láru oúnwembun dúna le Eufrátes.

¹⁵ Ába jafáragadún gádürü ánjeligu jagía lun jafaragun ában jádaangiñe cáda ürüwa gürígia jilágubei, ladüga aráanserúaña lubá óra ligía, wéyu ligía, játi ligía, lúma irúmu ligía. ¹⁶ Ába nagáambuni átiriñanu lan jasúdaaranigu ja luágutiña gabáyu. bián-san míñun.

¹⁷ Ítara líña ligáburi jayáwadagun gabáyu jagía jáma ja waríñubaña jawágu nun. Níñein ában cátei janíguagu, funáti licólorun, dínguti, lúma amaríyu. Ítara líña jábulugu gabáyu jagía quei jábulugu liñún, áfurijati wátu geméti, gumúlali, lúma súfuru jayúmulugugiñe. ¹⁸ Ába láfaraguniña ürüwa wuríbani le áfuridubei jayúmulugugiñe gabáyu jagía ában jádaangiñe cáda ürüwa gürígia jilágubei, ürüwa wuríbani ligía. wátu geméti, gumúlali, lúma súfuru. ¹⁹ Jayúmuluguñein gabáyu jagía jabáfu, lúma luágu jáli, ítara líña jáli camá jéwe gábuluguti, láu gíñe jadüga wuríbani.

²⁰ Ja jíbiri gürígia ja mouwegunbaña láu wuríbani le, mígirun meme jamúti jadáaguni cátei lé buri meja jadügübei, mígirun jameí jájuduragun joun espíritugu wuríbatiña lúma joun sándu ja gólu, pláta, brónse, dúbü, wéwe—ja siñáti jaríjin, ni jagáambun, ni jeíbugun. ²¹ Mígirun jameí jáfarajan, jabíñarajan, jasálufurijan, lúma jíwerujan.

10

Ánjeli táu tiraüraü líburu

¹ Ábati naríjin ábanya ánjeli gabáfuti, ába larárirun siélugiñe lídan juánriñu táu ában jerémuru lougiñe lichügü. Miríti ligíbu quei wéyu, liábin lúruna camá durúngu líña. ² Níñoun ában tiraüraü líburu junréngu lújaburugu. Ába líchuguni lugúdi le louñwenren lougiñe barána, le lubaüna lougiñe múa. ³ Ábati lagúaragun láu umálali jéreti quei ában liñún dan le lówoujan, dánti le lagúaragunbei, ába lagaambúniwa ladürügüdün sédü wayújururu. ⁴ Lárigiñe ladürügüdün sédü wayújururu ligía, ába yebe nabürüjaali lan le laríñagubei, ába nagáambun laríñagun ában umálali nun siélugiñe.

—Maríñagabeí le laríñagubei sédü wayújururu, mabürüjabeí gíñe.

⁵ Ánjeli bugáti le naríjubei lougiñe barána lúma lougiñe múa, ába liñúruni lújabu le louñwenren siélun, ⁶ ába láfiñurun luágu le gabágaribei lun sun dan, le adügübalin ubou láu sun siélu, barána lúma sun cátei le lídaanbei, ába laríñagun.

—Úadügüyáali darásaü. ⁷ Dánme le lachülürün dan lun lagúmeserun jasédün ánjeli ínwirei

lifídun, gúnfulijalíme laráansejan Búngiu lé meja arámudaguabei, quei le laríñaguni meja joun profétagu ja esériwidubalin.

⁸ Ábaya ladímurejan umálali lé buga nagáambubei siélugiñe, ába laríñagun nun.

—Beíba, banügounme tiraüraü líburu to daráguboun, to lújaburuguboun ánjeli le rárabei lougiñe barána lúma múa.

⁹ Ába nídin, ába namúriajanun líburu tugúya lúma ánjeli ligía, ába laríñagun nun.

—Jan, jouúboun, bímebei basándirunun biyúmulugu, tagífidame burágeirugu.

¹⁰ Ába nanügünun tiraüraü líburu tugúya lújaburugugiñe ánjeli ligía, ába neíginun, bímeti nasándirunun niyúmulugu camá síruudu, lárigiñe neíginun, ába tagífidun nurágeirugu. ¹¹ Ába laríñawagúniwa nun.

—Lúnti bídinya aríñagei le lúnbei lasúseredun lun sarágu fulásu, néchaani, luwúyerigu dimúrei, lúma joun urúeigu.

11

Ja bián geféentiña

¹ Ábati líchugúniwa ában mabúru nun lenége ában wéwe le amísuraagülei, ába laríñagun Búngiu nun.

—Sarába, amísurajaboun lilígilisin Búngiu lúma latárü, abájüda báñame átiriñanu lan ja ájuduragutiña ñi. ² Mamísurajabei bürürü le bougdubei tibíti ligílisi ladüga derégewaali joun ja terénchabaña lun Búngiu, ja lúnbaña

jagünrinchaguni ubúrugú le sándubei luágu bián-wein-bián játi. ³ Ábame noúnajan bián geféentiña lun jadímurejan nuágu luágu mílu bián-san úrúwa-wein wéyu, táu jadáuragun lúdu.

⁴ Bián geféentiña jagía, jagía gayáwabalin bián tídibu wéwe to olívo lúma bián lébu sanúdelu le ligíbugiñebei Búngiu, le Labúremebei sun ubou.

⁵ Ánjein ñi abúseerúti ladügün wuríbani joun, ába jígiragüdün wátu geméti jayúmulugugiñe, ába jágduniña jáganiñu gumúgubei. Ítarati louweba furúmieguarügü le buséti ladügün wuríbani joun.

⁶ Gabáfutiña geféentiña jagía lun jadáuruni siélu lun májuyun lan júya sun dan niján lan Búngiu adímureja jayúmulugugiñe, gabáfutiña gíñe lun jadügüni dúna jítaüme, lun gíñe jasúfuriragüdüni ubou láu sun luwúyeri wuríbani, ságü jabúseerun. ⁷ Dánme le gumú jamaali jawádigimari, lageíndaguba anímaalu le áfuridubei lídaangiñe júyu le mébejabei jáma, ábame jeféridiruni wuríbu, ábame láfaruniña jilágubei.

⁸ Ábame jeréderun riwágu lídan lémeri oúnwenbun ubúrugú le Jerusalén le ñí lubei ládarawagúa Jesúsú luágu gurúwa, fulásu meme le, camá Sodóma lúma Ejípto.

⁹ Ábame jaríaguniña gürígia ja lídaangiñetiña sun fulásu, sun rása, sun luwúyeri dimúrei, lúma néchaani luágu úrúwa wéyu dimí, mígirunbaña lun jábunún. ¹⁰ Ábame jagúndaaragun ja ubouagubaña láu jówegun, daríme lun jedéweegun cátei jámagua, le jagúndan, ladüga berése jamá meja bián lánigu Búngiu jagía joun. ¹¹ Ába naríjin, áu Juan, luágu lárigiñe lan úrúwa wéyu dimí ligía, ába láguyuguagüdüniña Búngiu, ábaya jásaarun, áni

sun ja aríjubaliña, weíriti janúfudedagun. ¹² Ába jagáambun bián geféentiña jagía ában umálali jéreti siélugiñe le aríñagubei.

—Weínjuma ñájoun siélun.

Ába jamúdeirun siélun lídan ában juánriñu, aríagu jáganiñu joun. ¹³ Lídan óra ligía, ába ladágarun ában ouñwenbun járabaganáli, ába tagúluludun ában múna tídaangiñe ságü díisi to ubúruguboun, ába jouwegun sédü mílu gürígia ladüga járabaganáli ligía. Ja jíbiri gürígia, ába jíchugun inébesei lun Búngiu le siélubei ladüga luweírin janúfude.

¹⁴ Sügüja libíaman lanárimeníga, madísebei le ában.

Le lisédün fídu

¹⁵ Ába línwiruni jasédün ánjeli lifídun, ába la-gaambúniwa lariñagun umálali buri jéreti siélugiñe. Chülújali lidáni Wabúreme Búngiu lúma lidáni

Crístu

lun jarúeijan lídan sun ubou,
áni jarúeijaba sun dan.

¹⁶ Ábati jélemuchunga weín-gádürü gürígia ja weírigutiña, ja ñúnbaña luágu jála le lála urúei, láu jagíbu múarugu, ába jájuduragun lun Búngiu.

¹⁷ Ába jariñagun.

Teínqui wáña bun, Wabúreme Búngiu,

amürü le Súnti Gabáfu,

amürü le wínwanbei lúmagiñe lubáragiñe
furúmiñeti dan, wínwan amürü guetó,
wínwan amürüme sun dan.

Teínqui wamútibu ladüga ragübaali lan ouñwenbun
bubáfu.

áni guméseedibu arúeija.

18 Gáñiburija néchaanigu,
 chülüja wéyu lun babeijan,
 chülüja gíñe dan lun bagúseragüdüniña jiláguaaña,
 ábame bíchuguni jafáyeiruaja báni profétagu joun,
 jáma jíbiri ja derégeguabaña jóungua bun, jáma sun
 jawúyerigu güriña ja íchubaña inébesi lun
 bíri.
 Chülüja óra lun bagünrinchaguniña ja
 agünrinchagubalin ubou.

19 Ábati tánjunrenchun lúban Búngiu to siéluboun,
 ába tarijín gáfu to lágei lidáradun Búngiu jáma
 lumútuniña ñi tídan lúban. Ába ñi lan labírijaníga,
 ireíni, wayújururu, ában járabaganáli, lúma láburujan
 lúbara júya deréguati le weínamuti.

12

Würi lúma anímaalu le dragón

1 Ábati lasáiragun ában oúnwenbun seíni siélu.
 ában würi darúgu líña wéyu táu camá jamuga
 ában dínugu, láu játi lábugiñe tugúdi, lúma ában
 rídi jáu dúusu warúguma tábulugu. 2 Würi
 tugúya dageínañoun, tagúaraja láu igári le lánina
 agáriduni, ladúga súfuru lun tagúriajan. 3 Ábaya
 lasáiragun ábaya seíni siélu. ában oúnwenbun
 anímaalu le dragón funáti, sédüñein lábulugu, dísi
 ligáanchun, lúma ában rídi luágu cáda lábulugu.
 4 Ába ladúrugudun dragón ligía ában jádaangiñe
 ságü ürüwa warúguma láu líli, ába lajúnruniña
 múarugun. Ába laráramun dragón ligía tigíbugiñe
 würi to lúnboun tagúriajan, lun leígini tiraú dánme
 le tagúriajan. 5 Ába tagúriajan würi tugúya ában

wügüri irájü le lúnbei ledéraagüdün lagúmadijan lídan sun fulásu queísi láu ában murúsun gürábu. Ába lagídarúniwa tiraü tueí, ába lanügüniwa lun Búngiu luágun lála. ⁶ Ába tanúrajan würi tugúya lídoun fulásu mageírawati le ñí lubei aráanseeli lan Búngiu ubáraü tubá, lun toúnigirúniwa ñi luágu mílu bián-san ürüwa-wein wéyu.

⁷ Lárigiñe, ába ñi lan ában wuríbu siélu, ñí lubei lageíndagua árcanjel Miguél jáu láni ánjeligu lúma dragón. Ageíndaguati dragón jáu láni ánjeligu, ⁸ ába jeféridiruni wuríbu, ába mabáaraña lan siélu. ⁹ Ába lubeíti laságarún oúnwenbun dragón, le binádu jéwe ligíra le gírubei Máfia, o Satanási, le ayéejabalin sun ubouú, siélugiñe. Ligía jáu sun láni ánjeligu, ába jachágarún múarugun.

¹⁰ Ábati nagáambun laríñagun ában umálali jéreti siélugiñe.

—Gáñei láali Búngiu Máfia láu luweírin lubáfu. Chülújali asálbaruni joun gürígia ubouúagun, chülújali larúeijan Búngiu lúma lagúmadijan Cristu, ladüga sagáwaali le íchugubei jadúnrun wadújeñu lueígiñe Jesucristu, le íchigañajábei jadúnrun wéyuagu, áriebu ligíbugiñe Wabúngiute. ¹¹ Sirígua jamáali láu loúnwen Mudún, le Jesucristubei, lúma láu jíchugun fe luágu láni Búngiu ugánu luágu asálbaragülei, manúfudeduntiña lueí jeféridiruni jabágari, aráanseñu rügütiña lun jounwen. ¹² Gúndaalá lubeíti siélu, gúnda jumá jugúya le aganoubei ñi. ¡Áni fugiábugu ja aganoubaña ubouúagu, lúma baránaja! Ñüdünja Máfia júmoun láu oúnwenbun igáñi, ladüga subúdi lumúti luágu

murúsun rügáli lan lidáni.

¹³ Dánti laríjinbei dragón luágu fíwaali lan ubouágun, ába leíbaajanun würi tó buga agüriajaboun. ¹⁴ Ába líchugún bián larüna dunúru le weínamuti tun würi tugúya lun gayára lan tájamarun lídoun fulásu mageírawati díse lueí dragón ligía, le ñíba lubeí touñigirúa luágu ürüwa irúmu dimí. ¹⁵ Ába lewérajan dragón ligía sarágu dúna liyúmulugugiñe lun lañáradaguagüdünun würi tugúya. ¹⁶ Ába líderagunun múa würi tugúya, ába lánjunrenchun múa, ába lachúruni sun dúna le lígiragüdübei dragón liyúmulugugiñe. ¹⁷⁻¹⁸ Gáñitimaati dragón túma würi tugúya, ába lídin ageíndagua jáma tirájüñü ja ñüdübaña láu le lubeíbei Búngiu, falájamei ugánu le láni Jesucrístu.

13

Ja mónsturugu

¹ Ába naráramun láru béya, ába naríjin lamúdeirun ában mónsturu baránajagiñe, sédüñein lábulugu, díisi ligáanchun. Ñíñein rídi luágu cáda ligáanchun lúma ában íri le áubei lanábaguei Búngiu luágu cáda lábulugu. ² Mónsturu ligía lenége geígusi, ítara líña lugúdi queísi lugúdi óso, liábin liyúma camá liyúma liñún. Ába líchuguni dragón lubáfu lúma lála lun, lúma sarágu ubáfu lun lagúmadijan. ³ Ñíñein ában chaünti luágu ában lídaangiñe lábulugu mónsturu ligía, weíriti lún yebe láfaruni jilágubei, ába lareídagun lichaüntin. Weíriti janígi sun gürígia láu mónsturu ligía. ⁴ Ába jájuduragun lun dragón luágu

líchugun gumádi lun mónsturu, ába gíñe jájuduragun lun mónsturu, ába jaríñagun.

—Úati ni ában quei mónsturu le, ¿cába gayára láfaruni?

⁵ Ígirúati gíñe mónsturu ligía lun ladímurejan dimúrei buíti luougua lúma lun lanábaguni Búngiu, lúma lun lagúmadijan luágu bián-wein-bián játi.

⁶ Ába ladügün ítara, adímurejati wuríbati luágu Búngiu, anábaleí líri, lúban, jáma ja siélubaña.

⁷ Ígirúati gíñe lun lageíndagun jáma lánigu Búngiu darí lásiragúniña, ába líchugúniwa ubáfu lun jawágu sun rása, fulásu, luwúyerigu dimúrei lúma néchaani.

⁸ Ába jájuduragun sun ja aganoubaña ubouágu lun mónsturu ligía, ja úabaña jíri bürüwañu lúmagiñe ladügün ubouú tidan líburu to lánina íbágarí, to lúmaboun Jesucrístu, le Mudún le ouwebei.

⁹ Le garígeiruguti lun lagáambun, agáambalá. ¹⁰ Ja adáürütiña ámu, jadáürawagúba gíñe, ja áfarajatiña táu efeín, jáfarawagúba gíñe táu efeín. Ligía busén jabeí lánigu Búngiu gurásu lúma afíñeni.

¹¹ Lárigiñe, ábaya naríjin ábanya mónsturu lamúdeirun múarugugíñe. Níñein bián gánchu luágu camá ligáanchun mudún, áni ítara líña ladímurejan camá ában dragón. ¹² Níñein sun ubáfu le láni furúmiñeti mónsturu lúma lun ladügüni cátei lueígiñe loubadina furúmiñeti mónsturu. Ába ladügün lun jájuduragun sun gürígia ja ubouágubaña lun furúmiñeti mónsturu, le lareídaguagüdübei lueígiñe chaünti le luágubei. ¹³ Adügati gíñe oúnwenbun buri miláguru, áburujagüdati wátu geméti siélugiñe lun múarugun jagíbugiñe gürígia.

14 Lídaangiñeti miláguru buri le únbei líchugúa ubáfu lun ladügüni lueígiñe loubadina furúmiñeti mónsturu, ába leyéeduniña ja aganoúbaña uboúagu, ába ladügagüdün ában liyáwa mónsturu le gawágubalin chaüti ába lareídagun, joun. 15 Ába libíjin jabíaman mónsturu ubáfu lun líchugun ibágari tun liyáwa furúmiñeti mónsturu lun tadímurejan lúma lun táfaraguniña sun ja májuduraguntiña tun. 16 Adügati giñe lun sun lan gürígia—weínamujaña, ñübürigiña, rísitiña, gudémetiña, idámuni, máma idámuni—lun labürüdün líri mónsturu luágu jájabu le jóunwenren o luágu lan jerébe. 17 Úati ni ában gayáraati lagañijan ni cáta ni lalúgurajan ánjein úa líri mónsturu o linúmerun líri luágu. 18 Buséntitia cátei le lichú áu, le gunfaráandati, atúriajaleí linúmerun mónsturu, le ábanbei quei líri wügüri, áni niján número le asálirubei lídaangiñe lilétürana íri ligía. sísi-san ürüwa-wein-sísi.

14

Jerémujan ja san bián-wein-gádürü mílu

1 Lárigiñe líra, ába naríjini Jesucrístu, le Mudún, rára lábulugu wübü le Sión, le siélubei. Ñiñanu san bián-wein-gádürü mílu gürígia lúma, ja bürüwañubei líri Mudún lúma líri Lúguchi jeréberugu. 2 Lárigiñe, ába nagáambun ában amúri ñübinti siélugiñe camá lamúri barána, camá giñe ladürügüdün ában wayújururu le jéreti, ítara líña giñe camá jamuga tamúri sarágu gidára. 3 Ába jerémujan gürígia jagía ában urému iséri ligíbugiñe lála Búngiu lúma jagíbugiñe gádürü cátaña gabágaritiña jagía, lúma jagíbugiñe gürígia ja

weírigutiña. Úati ni ában gayára lumúti laníchigu lerérun urému ligía gunfaráanda jaweídügüya san bián-wein-gádürü mílu ja asálbarúabaña jádaangiñe ja ubouágubaña—⁴ jagía ja mádaragúnbaña joúngua jámoun würiña, reídeitiña jarúmañu, falájamei Mudún le ñíjin lumúti lídin, sálbawatiña jádaangiñe güriquia quei furúmiñeti edéweejani lun Búngiu lúma lun Mudún. ⁵ Madárirúnwati ni murúsun iyéeni luágu jayumáru ladüga jarúmatiña ligibugiñe Búngiu.

Ugánu buri le jíchubei ürüwa ánjeligu

⁶ Ábati naríjin ábaya ánjeli ájamaja lamídaangua siélu, ñíñein ugánu le magúmuchaditi lúma lun lapúrichijani joun ja aganoúbaña ubouágu—joun sun néchaanigu, rása, luwúyerigu dimúrei lúma sun fulásu. ⁷ Laríñaga láu umálali jéreti.

—Inébelá Búngiu jun, ru jugúyame uweírigu lun, chülüja dan lun lagúseragüdün. Judúgua jumá lun le adügübalin siélu lúma ubou, barána lúma líseesen dúna.

⁸ Ába liábin ábanya ánjeli lárigi, ába laríñagun.

—Jeígua, jeígua Babilónia to weíriguboun, ladüga tabácharuadágüdüni sun néchaani láu bínu le lánina liwíye tayúmajan.

⁹ Ába liábin ábanya jürüwan ánjeli, ába laríñagun láu umálali jéreti.

—Le ájuduraguti lun mónsturu lúma tun liyáwa, ígira ligíame lun labürüdüniwa líri mónsturu luágu lújabu o leréberugu, ¹⁰ látubei bínu le lánina lanárimel ligáñi Búngiu le lúnbei láburujan le gumúti luágun, ábame lasúfurirun láu wátu lúma súfuru ligíbugiñe Jesucrístu lúma jagíbugiñe ánjeligu ja

sándubaña. ¹¹ Laweínruba lugúmulin wátu le asúfuriragüdúbaliña lun sun dan, úabei eméraaguni ni wéyuagu ni áriebu joun ja ájuduragubaña lun mónsturu lúma tun liyáwa, o ja bürüwañubei líri jawágu. ¹² Ligía lébubei lúnti lan gagúraasun jamá lánigu Búngiu ja ñüdünbaña láu le lubeíbei áni falájamei Jesúsu surúñu, lun ítara meme jamá derégüdagu lídan jafíñen darí lúmoun jóúnwen.

¹³ Ábati nagáambun lariñagun ában umálali ñúbinti siéluigiñe nun.

—Abürüjabeí le. “¡Gúnda jamá ja ouwetiña láu jafíñen luágu Jabúreme Jesucrístu!” Lúmagiñe óra ligía, jeméraaguba lídaangiñe jawádigimari, ábame lídin le jadügübei úara jáma, líña Sífiri Sándu.

Lalúbajoúniwa múa

¹⁴ Ábati naríjin ában juánriñu jarúti, ligíbuagu juánriñu ligía, ñun líña ában lenége Jesucrístu, le Wügüri Garaüwarügüti. Níñein ában rídi gólu lálbulugu túma ában alúbagülei jamánatu lújaburugu. ¹⁵ Ába láfuridun ában ánjeli tídaangiñe lúban Búngiu to siéluboun, ába lagúaragun láu umálali jéreti lun le ñúnbei ligíbuagu juánriñu.

—Dáboun balúbagüle, ladüga chülüja dan lun alúbajani, ladüga funáli nádü.

¹⁶ Ába lásügüragüdünun le ñúnbei luágu juánriñu lalúbagüle múarugugiñe, ába lalúbajan.

¹⁷ Ábayati láfuridun ábaya ánjeli tídaangiñe lúban Búngiu to siéluboun táu giñe lalúbagüle jamánatu.

¹⁸ Ábaya láfuridun ábanya ánjeli lídaangiñe latárü, ánjeli ligía, gabáfuti luágu wátu geméti le luágubei

latárü ligía. Ába lagúarun lun le táubei lalúbagüle láu umálali jéreti, ába laríñagun lun.

—Dáboun balúbagüle to jamánaboun, alúbajaboún tirésini beíbei to múaruguboun, ladüga funáaru.

¹⁹ Ába lásügüragüdünnun ánjeli ligía lalúbagüle múarugugíñe, ába lalúbajanun beíbei to múaruguboun, ába líchugunun lídoun ában ágei weíríti lun taríbichawagúniwa. (Míni lan líra, lanárime abeichúni le lúnbei liábin lúmagiñe Búngiu.) ²⁰ Ába taríbichawagún beíbei boúgudi libíti ubúru, ába láfuridun jítaü lídaangiñe tágei chülü lúmoun líñun jafúrenun gabáyu, ürüwa-san kilómetro geyégu.

15

Ánjeligu jáma jagúmujoún sédü ígei

¹ Ába naríjin ábanya oúnwenbun seíni siélu, weírígudati anígi. sédü ánjeligu jáu jagúmujoún sédü ígei, ja áubaña lagúmucha ligáñi Búngiu.

² Aríjatina gíñe camá jamuga ában barána le bídiriu láu wátu geméti lídan, ñíñanu ja agáñeirubaliña luágu mónsturu, túma liyáwa, lúma luágu linúmerun líri, rára jáña lubádu barána le bídiriu ligía táu gidára to líchuguboun Búngiu joun. ³ Ába jerémujani lerémun Moisés lé meja esériwidubei lun Búngiu, lúma lerémun Mudún, le ítarabei.

Weíríti áni buíti sun le adüga báalibei,
Wabúreme Búngiu, Súnti Gabáfu,
surúñu líña sun le badügübei, úaragua,
amürü le Lurúeitebei sun néchaani.

⁴ ¿Cábasan manúfude bueí, Wabúngiute?
¿Cábasan madímurejan buíti buágu?

Amürü rügüñadibu mafígounjan,
jayábinba lílana sun fulásu, ábame jájuduragun bun,
ladüga arijúaali luágu buídu lan sun le badügübei.

⁵ Lárigiñeti sun cátei le, ába naríjini fulásu le sándutimaabei tídan lúban Búngiu siélu, fulásu le ní lubei lerédera Búngiu, júnren lubéneri. ⁶ Ába jáfuridun sédü ánjeligu ja jáubaña sédü ígei jagía, ñígiñe. Táuñanu janáangun líno to jarúmatu, mirí, liábin jabélitin, gólu luágu janíguagu. ⁷ Ába liábin ában jádaangiñe cátaña gabágaritiña jagía, ába líchugun ában cópu gólu lun cáda ában jádaangiñe sédü ánjeligu jagía, buin líña cáda cópu láu luweírín ligáñi Búngiu le gabágaribei lun sun dan. ⁸ Ába labuínchun fulásu le sándutimaabei láu gumúlali le ñübinbei lídaangiñe luweírigin Búngiu luma lubáfu. siñátiti lebélorun ni ában ñíjin darí jagúmuchun sédü ígei ja jámabaña sédü ánjeligu jagía.

16

Cópu buri le lágei ligáñi Búngiu

¹ Ábati nagáambun laríñagun ában umálali jéreti joun sédü ánjeligu jagía lídaangiñe fulásu le sándutimaabei.

—Jeiba áturei cópu buri láu lanárime ligáñi Búngiu ubouágun.

² Ába lídin furúmiñeti ánjeli, ába láturuni licópun ubouágun, ába lasálirun gumeín gáriti jawágu sun ja gawágubalin líri mónsturu, judúgua jagía lun.

³ Ába láturuni jabíaman ánjeli licópun baránajoun, ába lasáliragun barána queísi játa jiláaña, ába jóúwegun sun cátaña ja gabágaribaña lídan.

⁴ Ába láturuni jürüwan ánjeli licópun luágun buri dúna lúma líseesen dúna, ába lasálriragun jítaüme.

⁵ Ába nagáambun laríñagun láni dúna ánjeli.

—Úaragatibu láu bagúseragüdün ítara, Búngiu sándu, amürü le wínwanbei lúmagiñe lubáragiñe furúmiñeti dan áni wínwan amürü guetó, ⁶ ladüga jagía, aseíñeigüda jamúti játa profétagu jáma ja derégeguabaña jóungua bun, guetóti gurágüdaadibu jítaü joun, yúuti joun.

⁷ Agáambatina giñe laríñawagun lueígiñe latárü.

—Ánja Wabúreme Búngiu le Súnti Gabáfu, agúseragüdaadibu láu ísuruni lúma úaraguni.

⁸ Ába láturuni jagádürün ánjeli licópun luágun wéyu, ába libíjin wéyu ubáfu lun lachúraruñña gürígia láu lísü, ⁹ ába jachúrarun súngubei. Láu sun líra, masáansiragunti jagáburi, madímurejan jagía buíti luágu Búngiu, anábaguarügü jameí Búngiu le gabáfubei jawágu ígei ja.

¹⁰ Ába láturuni jaseíngün ánjeli licópun luágun lála mónsturu, ába leréderun larúeijan lábugiñe lubúriga. Ába buri jágüragunun gürígia jañéñe láu igári. ¹¹ Ni ítara, masáansiragunti jagáburi lun jígiruni wuríbati léñaja jadügübei, anábaguarügü jameí Búngiu le siélubei luágu jagárigu lúma jagúmein.

¹² Ába láturuni jasísin ánjeli licópun luágun oúnwenbun dúna le Eufrátes, ába lamábeidun lun ñi lan úma lun jásügürün urúeigu ja ñübinbaña lueígiñe oúbaü le ñígiñe lubeí laboucha wéyu.

¹³ Ábati naríjin jáfuridun ürüwa espíritugu wuríbatiña liyúmulugugiñe dragón, liyúmulugugiñe mónsturu, lúma liyúmulugugiñe proféta le yéebi,

ítara jáña espíritugu wuríbatíña jagía quei júa. ¹⁴ Espíritugu jagía máfianu ja adáagubaña miláguru, ába buri jáfuridun oúndaragúaña sun urúeigu ja ubouáagubaña lubá wuríbu le lánina oúnwenbun luwéyuri Búngiu le Súnti Gabáfu. ¹⁵ (“Tounigi jumátia ladüga sódinibei niábin quei liábin jíweruti áriebu. Gúndaabei le agágudúañubei, nuján lanáangun luágu, lun meíbugun lan surúsu lueí jaríjini gürígia le mabúseerun lubeí lun jaríjini luágu,” líña laríñagun Jesucrístu.) ¹⁶ Ábati jóundaraguniña urúeigu lídan fulásu le gíribei Armadón lídan dimúrei le hebréo.

¹⁷ Ábati láturuni jasédün ánjeli licópun garábalirugun, ába láfuridun ában umálali lídaangiñe fulásu le sándutimaabei le siélubei. Lumálali Búngiu ligía, le ñúnbei luágu lála ñi, laríñaga.

—Adügüwaali.

¹⁸ Ába ñi lan labírijaníga, ireíni, lúma wayújururu, ába lánjingichun múa láu ában járabaganáli, jéreti sügü láu sun járabaganáli le dagáalibei lúmagiñe ñi jamá gürígia ligíbuagu ubou. ¹⁹ Ába lafánreinragun ubúругu weíríti le Babilónia lídan ürüwa murúsun, ába buri lagúluludun ubúругu le ubouágubei, ába larítagun Búngiu luágu ubúругu weíríti le Babilónia lun lájuluchagüdüni bínu le lánina abeichúni le loúnajabei lun lídan ligáñi. ²⁰ Sun ubouju lúma sun wübü, ába lagúmuchagun. ²¹ Ába gíñe láburujan oúnwenbun buri lúbara júya deréguati siélugiñe jawágun gürígia, jürüburiti chülü lúmoun san líburu, ába janábaguni gürígia Búngiu luágu, ladüga ában lan abeichúni janárimeti.

17

Tasíadirúniwa oúnwenbun jóru

¹ Ábati liábin ában jádaangiñe sédü ánjeligu ja láubaña sédü cópu, ába laríñagun nun.

—Jigábu, narúfudaali tabeichún oúnwenbun jóru to ñúnboun ligíbuagu barána bun. ² Agánawaaña urúeigu ja ubouágubaña lídan salúfuri túma, bachárua jagía ja ubouágubaña láu bínu le lánina tisálufurin.

³ Ába lanügünina ánjeli ligía lídoun ában fulásu mageírawati le ayáwadagubei nun láu lubáfu Sífiri Sándu, ába naríjin ában würi waríñu luágu ában mónsturu funáti, bürüwañu líña sun luwúyeri dimúrei le anábaguti Búngiu tuágu, sédüñein lichügü mónsturu le uágubei tañúura, díisi ligáanchun. ⁴ Würi tugúya, gúchu lúma funáti ticólorunbei tanáangun, liábin tuwénden, gólu, dübü buíduburiti, lúma pérla. Ñíñein ában cópu gólu tújaburugu buin láu tisálufurin lúma liwíye tadáagun. ⁵ Bürüwañu líña ában íri teréberugu láu ában aníchigu arámudaguati. Íri le teréberugubei. “Babilónia to weíriboun, jáguchu jóru lúma sun luwúyeri iwíyeni ubouágu.” ⁶ Ába nasúbudiruni luágu bacháruañoun lan würi tugúya láu játa ja lánigu Búngiu jáma ja áfarawagúbaña lueígiñe jadímurejan luágu Jesucrístu. Dan naríjinbalin cátei le, ába laweíridun nanígi. ⁷ Ábati laríñagun ánjeli ligía nun.

—¿Cá uágu laweírída banígi? Nasúbudiragüdaali míni tan würi to bun, láu sun mónsturu le anügübarun, le sédübei ichügü, díisi ligáanchun.

⁸ Mónsturu le baríjubei, gabágariti meja, áni guetó úaali, láu sun líra, lamúdeiruba lídaangiñe júyu le mébejabei lubáragiñe lídin lídoun lagúmujoún loúnwen. Ja aganoúbaña uboúagu, ja úabei jíri bürüwañu tídan líburu to lánina íbágari lúmangiñe ladügün uboú, laweíriduba janígi dánme jaríjini mónsturu lé meja gabágaribei áni úaali, ábaya liábin.

⁹ ‘Níjein cátei ya joun ja gayáraabei gunfaráanda jamáni. Sédü ichügü ligía, míni lan sédü wübü le uágubei ñun tan würi tugúya, ¹⁰ sédü méme ichügü ligía, míni lan gíñe sédü urúeigu. Seíngü jádaangiñe urúeigu jagía, gumújali jarúeijan, ában jádaangiñe, larúeijaña guetó, le ában, miábingili. Dánme liábin jagúmujoún, larúeijaba murúsürügü dan. ¹¹ Le mónsturu lé meja gabágaribei áni úaali guetó, ligía jawídünbei urúeigu, láu sun ligía lan ában jádaangiñe sédü, lárigiñeme, ábame lídin lídoun lagúmujoún loúnwen.

¹² ‘Díisi gánchu le baríjubei, díisi urúeigu ja magúmeserungiñabaña arúeija, jabíjuba jabáfu urúeigu luágu ában óra úara lúma mónsturu. ¹³ Ában lábu jarítangun urúeigu jagía, jíchugubei jabáfu lúma jarúeijan lun mónsturu. ¹⁴ Jageíndaguba lúma Jesucrístu, láfaragubaña jilágubei, ladüga Jabúreme sun abúremein ligía, Jarúeite gíñe sun urúeigu, áni jagáñeiruba gíñe sun lánigu ja lanúadajabaña Búngiu áni derégüdagu méme jáña lídan jafíñen luágu, úara lúma.

¹⁵ Ába gíñe laríñagun ánjeli ligía nun.

—Barána le baríjubei, le igíbuagubei tañúura jóru, fulásu buri, luwúyerigu dimúrei, lúma néchaani.

¹⁶ Áni díisi gánchu le baríjubei luágu mónsturu, le

méme díisibei urúeigu, teyéereeguduba jóru joun, ábame jígirunun fíwañu, surúsu, jeígubei tügürügü, ábame jágudunun láu wátu geméti. ¹⁷ Rúlaali Búngiu tídoun janígi lun jadügüni le labúseerubei láu júaradun lun jedéregeruni jabáfu queísi urúeigu lun jíderaguni mónsturu daríme lagúnfulirun le lariñagubei Búngiu. ¹⁸ Würi to baríjuboun, tugúya weíríti ubúругu le agúmadirubaliña lurúeitegu ubouú, le gíríbei Babilónia.

18

Teíguadun Babilónia

¹ Lárígiñe sun cátei le, ába naríjin ábanya ánjeli larárirun siélugiñe láu sarágu ubáfu, ába larúgoungadun ubouú láu límírin. ² Lagúaraguati láu umálali jéreti.

—Gumúgua, gumúgua Babilónia to weíríboun, guetó jábiñejaru máfianu, jarámudaguagüle sun jawúyeri espíritugu wuríbatiña, jádibu dunúru wíyetiña queísi wadúbi. ³ Ladüga sun lan néchaanigu bacháruaaña láu bínu le lánina tisálufurin, áni agánawaaña lurúeitegu ubouú túma lídan tisálufurin, alúgurajatiña buri ja ubouúagubaña, rísijaña lídaangiñe luwénden touuseragun túngua.

⁴ Ábayati nagáambun lariñagun ábanya umálali ñübinti siélugiñe.

—Furíjuma Babilóniagiñe, jugúya le nánigu, mafánran jumámuga lídan tifígoun lúma lídan tabeichúniwa. ⁵ Gíbeguaali tifígoun darí lun lachülürün siélu, áni jarítaguaali Búngiu luágu luríban touuserun. ⁶ Adüga jumá tun Babilónia quei tadüga joun ámu, fáyei jumouún dóbüli

lueí le tadügübei. Rújuma ában uníñein le jéretimaati bián weíyaasu tun sügü láu le tíchugubei joun ámu. ⁷ Súfurigüda jumóún quei méme tedéregeragun túngua lun anáanguni únguaü lúma lun agünrinchaguni, ladüga aríñaga tan tídan tanígi. “Ñun nína ya quei ában urúei, máma nugúya ában jiñáru mámaritu, masúfurirubadina gíñe.” ⁸ Ligía liábinba lubeí tabeichún lídan ában meme wéyu—oúweni, íruni, ilámaü—ábame tagudún láu wátu geméti, ladüga gabáfuti Wabúreme Búngiu le asiadirubarun.

⁹ Lurúeitegu ubouú ja aganouúbaña túma lídan salúfuri lúma irisini, jayájuba, gudémegua tugúyame joun dánme jaríjini gumúlali le lánina tagudún. ¹⁰ Ábame jeréderun díse, le janúfudei lueí tabeichún, ábame jaríñagun.

—¡Fugiábu Babilónia, ubúругu le weírubei, Babilónia ubúругu le gabáfubei, lídaanrügü murúsun óra liábin babeíchun!

¹¹ Ja alúgurajatiña buri ja ubouúagubaña, ayájuatiña gíñe, gudémegua ligía ubúругu ligía joun ladüga úaaña lan cába lan agáñjei ebégidinaü le janáajabei— ¹² ebégidinaü lé buri gólu, pláta, dübü buíduburitu, pérlas, gamísa to líno to finutu, séda, colóru buri gúchu lúma funáti, lúma gíñe sun luwúyeri fuláansu le jémeti, ílagu láuti jari léfan, fuláansu buíduburiti, brónse, gürábu, lúma dübü miríti, ¹³ canéla, cátei lé buri jémeti, cupáli, mirra, ibíñei, bínu, aili, fulúwaaru finutu, lúma türígu, barütiña gíñe anímaalugu ja lúntiña janáajan ílagu, mudún, bágasu, gabáyu, cárü, ásta músu, o gürígia lun jalúgurajoún. ¹⁴ Jaríñaguba lun ubúругu ligía.

—¡Úaaruu frúta buri to seméboun búma to jínsiñeñajáboun bun sarágu, féridi báali gíñe sun irísini lúma wéndeí le búmañajabei, féridiwaali lun sun dan!

¹⁵ Jáñaja alúgurajabálin buri cátei le áni rísijaña lídan ubúругu le, jeréderuba díse le janúfude lueí labeichún, ayájuajeina, aságürijeina. ¹⁶ Ábame jariñagun.

—¡Fugiábu ubúругu weíríti! ítara liñá meja quei ában würi táu tadáüragun to líno finutu túma anáanguni to colóru gúchu lúma funáti, láu tuwénden gólu, dübü buíduburiti lúma pér-la. ¹⁷ ¡Lídan murúsun óra gumúja sarágu irísini!

Sún buri tarüne ugúnein, pasajéругu, mádulungu, jáma sun ja ñadágimeinbaña baránaja, díseti jeréderun. ¹⁸ Dánti le jaríjini lugúmulalín lágudun ubúругu, ába jagúaragun.

—¿Cásan meja ámu ubúругu ñíbei quei oúnwenbun ubúругu le?

¹⁹ Ába jíchaagun múa jábulugu, ayájuaja, aságürija, agúaragua.

—¡Fugiábu Babilónia lé buga weíríbei! Rísijañá yebe sun ja gagúnebaña wapóru baránaja láu lirísín, áni lídaanrügü murúsun óra gürínwagua.

²⁰ Gúnda jumá láu le asúseredubei lun Babilónia, amürü siélu, júma jugúya apóstolugu, jáma profétagu, jáma sun ja lánigu Búngiu, ladüga adügaali Búngiu gúsei jun láu lasíadiruni.

²¹ Ábati liñúrun ában ánjeli gabáfuti ában dübü le ítarabei quei ában mulí, ába láguruni baránajoun, ába laríñagun.

—Ítara lúba laráriragüdüniwa Babilónia, ubúru gu le weíribei, marijíndügüyáwalime. ²² Magaambúndügüyáwalime tamúri gidára, fídu, bémerirugu, úaañame gíñe ñadágimeintiña bídan ni ca uwúyeri, magaambúnjalime gíñe lamúri dúbü le mulí bídan. ²³ Madúnraagúnjalime larúgounga lámpu bídan, magaambúndügüyáwalime areínjani le lánina maríei bídan, láu sun gabáfugüda báníña meja bání alúgurajatiña lídan sun uboú, eyéedagua báña sun néchaani láu babíñarajan.

²⁴ Daríwaali játa profétagu, jáma ja lánigu Búngiu, lúma játa sun ja áfarawagúañabaña uboúagu, daríwaali játa sun jagía lídan ubúru gu lé meja Babilónia.

19

¹ Lárigiñe cátei le, ába nagáambuni jamálali sarágu gürígia, jagúarajan.

¡Alelúya! Weíríti Wabúngiute le Súnti Gabáfu, ligía asálbarubaliña lánigu.

² Agúseragüdati láu úarani lúma ísuruni, siádi láaru oúnwenbun jóru to agádeirubalin uboú láu tisálufurin,

águyugüda láali jáfarawagún lánigu tuágu.

³ Ábaya jagúarajan.

—¡Alelúya! Magúmubei lamúdeirun tugúmulalin.

⁴ Játi weín-gádürü gürígia ja weírigutiña, jáma gádürü cátaña gabágaritiña jagía, ába jélemuchun chülü múarugun, judúguatiña lun Búngiu le ñúnbei luágu lála, ába jariñagun.

—¡Ítaralá! ¡Alelúya!

⁵ Ábati lagaambún laríñagun ában umálali yaráfa lueígiñe lála Búngiu.
Rújuma uweíriguni lun Búngiu,
sun jugúya ja esériwidubalin,
áni inébelá jun,
weíyaaña, ñübürigiña.

Fédu siélu

⁶ Agáambayatina camá jamuga jamálali sarágu gürígia, camá lamúri sarágu dúna lúma wayújururu jéreguti, agúaraja.

¡Alelúya! Guméseeli Wabúreme Búngiu le Súnti Gabáfu agúmadija.

⁷ Gúndaagua wamá, buínwama láu ugúndani, ru wagíame uweíriguni lun,
ladüga chülüja óra lun lídan jamá ában lánigu Jesu-
crístu lúma, le gumúti.

Aráanseña quei ában adári lubá tamárieidun,

⁸ táu tanáangun líno to fínutu, jarúma, áni mirí.

Míni tan líno fínutu, ibágari le surúti, le jabágari lánigu Búngiu.

⁹ Ábati laríñagun ánjeli nun.

—Babürüja. “Gúnda jamá ja amísurajoúbaña lídoun fédu le lánina lúaradun Jesucrístu jáma lánigu.”

Ába laríñagun nun.

—Dimúrei buri inárüni le laríñagun Búngiu le.

¹⁰ Ába nájuduragun ligíbugiñe ánjeli ligía, ába laríñagun nun.

—Madügabei le, esériwiduti áu lun Búngiu quei amürü jáma bibíriña ja afálarubalin láni Jesúsugánu derégüdaguñu, lun Búngiu lun bájuduragun.

Ugánu le lanügübei Jesúsugánu lídoun larúgounga, ligía lébubei sun le jaríñagubei profétagu.

Le aweínjabalin gabáyu jarúti

¹¹ Ábati naríjini siélu junréñu, ába lasálriragun ában gabáyu jarúti, léti aweínjabalin, Gúnfuliti lúma Inárüni, ligía líribei, ladüga láu ísuruni lagúmadija, láu gíñe ísuruni lageíndagua. ¹² Ámirijati lágu camá ligémeri wátu, ñíñein sarágu rídi lábulugu, ñíñein gíñe ában íri bürüwañu luágu, ligía rügüñein asúbudirei. ¹³ Anáanguni to luáguboun, feíndiwatu láu jítaü. Lerérun Búngiu líribei. ¹⁴ Jafálareiti súaara ja siélubaña táu jadáüragun líno to fínutu, jarútu, jarúma, waríñu jagía jawágu gabáyu jarútiña. ¹⁵ Ñíñoun ában efeín jamánatu liyúmulugugiñe lun láchaünguniña néchaani táu, ábame ledéraagüdüni lagúmadijan quei láu ában gürábu. Lagúseragüdübaña quei le aríbichagubarun beíbei láu lugúdi, gurágüdaleíme bínu le lánina lanárimel ligáñi Búngiu joun. ¹⁶ Bürüwañu líña íri le tuágu lanáangun lúma luágu liyáda. “Jarúeite sun urúeigu, Jabúreme sun abúremeigu.”

¹⁷ Ába naríjin ában ánjeli rára lídan wéyu, le agúaragubei láu érei joun sun dunúru ja ájamajabaña juánriñurugu.

—Jigóugu, oúndaragua jumá lun oúnwenbun ladíneragüdüni Búngiu, ¹⁸ jou jumámuga jágürügü urúeigu, gumádimatiña, jáma wügüríña ganígitiña, jágürügü gabáyu jáu sun ja aweínjabaliña, jágürügü sun jawúyeri wügüríña dándu ja jónguatiña quei ja idámuni, dándu ñúbürigiña quei weínamujaña.

¹⁹ Ábati naríjini mónsturu jáma lurúeitegu ubou jáu jánigu oúndaraguaaña lun jageíndagun lúma le waríñubei luágu gabáyu jarúti jáma lánigu. ²⁰ Ába

ladaürün mónsturu úara lúma proféta yéeti lé buga adügübei miláguru ligíbugiñe mónsturu. Láu buri miláguru ligía, ayéeda láaña proféta ligía ja ígiraguagüdübaña jóungua lun labürüdün líri mónsturu jawágu, judúgua jagía tun liyáwa. Dánduti mónsturu quei proféta yéeti ligía, ába jagurún wínwañu lídoun lagúnu le láubei wátu geméti lúma súfuru. ²¹ Ja jíbiri, ába jáfarawagún táu efeín to liyúmuluguboun le waríñubei luágu gabáyu, ába jaquímuledun sun dunúru buídu láu jágürügü.

20

Le mílu irúmu

¹ Lárigiñe, ába naríjin ában ánjeli larárirun siéluigiñe láu ligélen júyu le mébejabei, lúma ában oúnwenbun güringüri lújaburugu. ² Ába lárügüdüni ánjeli ligía dragón, le binádu jéwe, le Máfiabei áni Satanási, ába lagüraguni luágu mílu irúmu. ³ Ába láguruni lídoun júyu le mébejabei le ñí lubei ladáürei. Ába lichugún ában séyu luágu béna lun mayéejandügüya láaña lan néchaanigu darí lásügürün mílu irúmu. Lárigiñeme mílu irúmu ligía, lígiragüdüwaba luágu murúsun dan.

⁴ Ába naríjini jála buri ja ibíjubaña ubáfu lun jagúseragüdün, ñun jáña luágu. Aríja numútiña gíñe jawáni já meja adürürúbaña ichügü lueígiñe japúrichijani Lerérun Búngiu lúma lueígiñe jadímurejan luágu Jesucrístu, ja májuduragunbaña lun mónsturu ni tun liyáwa, mígirun jagía lun lichugún líri luágu jerébe o luágu lan jarüna. Ába naríjin jásaarun lídaangiñe ouweni lúnya jabágaridun, ába jagúmadijan úara lúma Crístu

luágu mílu irúmu. ⁵ Ánjeinti ja jíbiri jiláguaaña, másaaruntiña lídaangiñe ouweni daríme lárigiñe mílu irúmu. Niján furúmiñetibeí ásaaruni lídaangiñe ouweni. ⁶ ¡Gúndaatiña áni lánigu Búngiu jagía ja gafánraanbaña lídan furúmiñeti ásaaruni lídaangiñe ouweni! Mabáfuti libíaman ouweni jawágu, lubáragiñe líra, fádirigubaña láni Búngiu lúma láni Crístu, ábame jagúmadijan úara lúma Crístu luágu mílu irúmu.

⁷ Dánme sügüjali mílu irúmu ligía, ligíame lígirawagüdün Máfia lídaangiñe júyu le mébejabei, ⁸ ábame láfuridun lun layéejaniña néchaanigu lídan sun ubouú. Láfuriduba ayéedaña ubáfu buri le Gog lúma Magóg, ábame loundaraguniña jánigu, ja gíbebaña quei liságounte barána, lun wuríbu. ⁹ Ítara líña lubeíti, ába jáfuridun súdaara jagía lídaangiñe sun ubouú, ába jegéyedaguni fulásu le ñí jabei lánigu Búngiu lúma ubúrugu le jínsiñebei lun Búngiu, le Jerusalénbei. Ába louñajan Búngiu wátu geméti siélugiñe, ába láguduniña gumúgubei. ¹⁰ Máfiati le ayéedubaliña, ába lágurúniwa lídoun lagúnu le láubei wátu geméti lúma súfuru, le ñíjin lubeí jágurúa mónsturu lúma proféta yéeti. Jasúfuriruba ñi wéyuagu, áriebu lun sun dan.

Wísiyu ligíbugiñe ouñwenbun jalaü jarúti

¹¹ Ábati naríjin ában ouñwenbun jalaü jarúti, ñíñein Búngiu ñun luágu. Ába lagúmuchagun siélu lúma ubouú ligíbugiñe, ába marijínjali lan. ¹² Ába naríjiniña jiláguaaña, weínamujaña jáma ñübürigiña rára ligíbugiñe Búngiu, ába tadárawagún líburu buri túma ábanya líburu to líburu to lánina ibágari. Ába

jagúserawagüdün jiláguaaña luágu buri cátei lé meja jadügübei, según le bürüwañubei títan líburu buri tugúya. ¹³ Sarátiña sun ja añáradagubaña dúnarugu, sun ja jiláguañabaña, ába jásaarun lídaangiñe ouweni, ába jagúserawagüdün luágu buri cátei lé meja jadügübei. ¹⁴ Ába lágurúniwa ouweni lúma jabára jiláguaaña lídoun lagúnu le láubei wátu geméti. Lagúnu láuti wátu geméti ligía, ligía libíamabei ouweni, ¹⁵ ñíjin jagurúa ja úabei jíri títan líburu to lánina ibágari lun jasúfurirun ñi gumúgua dan.

21

Iséri siélu lúma iséri ubou

¹ Lárigiñe, ába layáwadagun iséri siélu lúma ában iséri ubou nun, gumúgua buga furúmiñeti siélu lúma furúmiñeti ubou áni úaali buga barána. ² Au Juan, aríja numúti ubúru gu biníwati le iséri Jerusalén, larárirun siélu giñe lúmagiñe Búngiu. Aráanseñu líña quei ában adári dáüguañu lubá tadári. ³ Ába nagáambun laríñagun ában umálali jéreti siélu giñe.

—Aríjabá, agánawati Búngiu jádan gürígia guetó. Laganouba jáma, jagíaba lánigu, Búngiu mémeba jáma lun ligía lan Jabúngiute. ⁴ Larágajabei sun jáguira, úaalíme ouweni ni ayájuni ni íruni ni igárigu, ladüga sügüja sún meja cátei le níjeinbei.

⁵ Ábati laríñagun Búngiu.

—Aríjabá, adüga numúti sun cátei isérime.

Aríñagati gíñe.

—Babürüja, ladüga inárüniti dimúrei buri le, áni gayáraati lafíñerún luágu.

⁶ Lárigiñe, ába laríñagun nun.

—Súnja nadügüni sun cátei le. Áu lagúmesejabei sun cátei, áu giñe lagúmujoúnbei, quei létüra ‘A’ lúma ‘Z’. Le mágürabuti, níchuguba lun lun látun lídaangiñe líseesen dúna le íchugubei ibágari, mafáyeijaanga luagu. ⁷ Ja ásiiragúbalin wuríbani jerésibirubei sun le lúnbei jabíjini quei jalágaante quei nirájüñü, áume Jabúngiute, jagíame nirájüñü. ⁸ Ánjañati ja janúfudebaña, ja mafíñebaña, ja iyereejabúbaña, ja gáfarajadibaña, ja adáagubaña salúfuri, ja abíñarajabaña, ja ájuduragubaña joun sándu, jáma ja yéebaña, jágurúba lídoun lagúnu le sübei láu wátu geméti lúma súfuru, le libíamabei ouweni, ligíaba jalágaante.

Iséri Jerusalén

⁹ Ábati liábin ában jádaangiñe sédü ánjeligu ja láubaña sédü cópu buin jáu sédü jagúmujoún ígei, ába laríñagun nun.

—Jigábu, narúfudaali jageíra lánigu Jesucrístu bun.

¹⁰ Ába layáwadaguagüdüni Sífiri Sándu ában wübü nun, weíriti, íñu, ába larúfuduni ouwenbun ubúругu biníwati le Jerusalén nun, larárirun siéluigiñe lúmagiñe Búngiu. ¹¹ Ámirijati ubúругu ligía láu larúgounga Búngiu, ítara líña límirin quei límirin ában dübü buídumeraüti, quei dübü le jáspe, jarúgoungati quei bídiriu. ¹² Níñein ában baríeru weíriti, íñu, láu dúusu béna geyégu láu ubúругu ligía, ában ánjeli luágu cáda béna, lúma jíri dúusu türíbu ladügawagun Israél bürüwañu luágu buri béna. ¹³ Ürüwañein béna lueígiñe le ñígiñe lubeí labouúcha wéyu, ürüwa lueígiñe nóрте, ürüwa lueígiñe sur

lúma ürüwa lueígiñe oúbaü le ñígiñe lubeí lálüda wéyu. ¹⁴ Baríeru ligía, ligíbuaguñein dúusu dübü lidérebuguñein, láu jíri dúusu láni Crístu apóstolugu bürüwañu luágu.

¹⁵ Ñíñein ában mabúru gólu lúma ánjeli le adímurejabei núma lun lamísurajani ubúrugú, lubéneri, lúma lubárierun. ¹⁶ Ubúrugú ligía, ába lábu lidábuberen lúma limígifen. Ába lamísurajani ánjeli ligía ubúrugú láu lumáburu, bián-mílu bián-san kilómetros luweírin, ába lábu limígifen lúma líñun, lúma lidábuberen. ¹⁷ Lárigiñe, ába lamísurajani baríeru, ürüwa-wein-gádürü métros luweírin según jamísuraagüle gürígia le layúsurubei ánjeli ligía.

¹⁸ Láu dübü le jáspe ladügüwa baríeru ligía, ubúruguti ligía, láuti gólu le tímatimaati, miríti queísi bídiriu le jarúmati. ¹⁹ Wéndegüdáwati lébu baríeru ligía láu sun luwúyeri dübü buíduburiti. le furúmiñeti, láu jáspe, le libíaman, láu safíro, le lürüwan, láu ágata, le ligádürün, láu esmerálda, ²⁰ le liseíngün, láu ónise, le lisisin, láu cornalína, le lisédün, láu crisólito, le liwídün, láu berílo, le linéfun, láu topásio, le lidísin, láu crisoprása, le liúnsun, láu jasínto, léti lidúusun, láu amatísta. ²¹ Dúusugubei béna ligía, dúusu pérlas, cáda béna láu ábanrügü pérla ladügüwa. Léti üma buri láni ubúrugú ligía, láuti gólu jarúgoungati quei bídiriu.

²² Maríjintina ni ában ligílisi lídan ubúrugú lídan, ladüga añájein Wabúreme Búngiu le Súnti Gabáfu lúma Jesucrístu ñi, mabúseerúnwatu ligílisi le ñi jabei. ²³ Memégeirunti ubúrugú ligía larúgounga lúmagiñe wéyu ni lúmagiñe játi, ladüga le guánarü larúgounga Búngiu rúti larúgounga

lun, léti Jesucrístu, ligía lilámpunbei ubúругu ligía. ²⁴ Jeíbuguba sun néchaanigu ja sálbawañabaña lídan lilámpun ubúругu ligía, ábame janügüni lurúeitegu ubou jaweírigin ñíjin, lun jíchuguni lun Búngiu. ²⁵ Madáurawagunbei lubéneri wéyuagu, úabei gíñe áriebu ñi. ²⁶ Lanügüba jaweírigin néchaanigu ñíjin, láu sun jarísín, ²⁷ mebélubei ni cáta wíyeti ñíjin, ni le adügüti cátei le wuríbati o gayéeraguati. Ja rügübaña bürüwañubaña íri tídan líburu to lánina ibágari to lúmaboun Jesucrístu, jagía rügübaña ebélura.

22

¹ Ábati larúfudun ánjeli ligía ában dúna jarúmati nun, le íchugubei ibágari, jarúgougati quei bídiriu, lídaangiñe lála Búngiu lúma lála Jesucrístu láfurida. ² Ñíñein dúna ligía lamídaangua lémeri ubúругu ligía, áni luágu bián louba dúna ligía ñi laweírida buri tídiбу wéwe le íchugubei ibágari, le agíindubei dúusu weíyaasu lídan írúmu. Ságu játi lagíindun, léti lubána, seríwiti lun lagáranijoún joun néchaanigu. ³ Úaalíme ni cáta ñi lun lábugiñe lan líñaragun Búngiu. Ñíbei lála Búngiu lúma lála Jesucrístu lídan ubúругu ligía, ábame jájuduragun lánigu lun. ⁴ Jagágibudaguba lúma Búngiu, ñíbei gíñe líri jeréberugu. ⁵ Úaalíme áriebu ñi, ja aganoubaña ñi, memégeirunbaña ligémeri lámpu ni ligémeri wéyu, ladüga larúgougadagüdüba Wabúreme Búngiu jáu, ábame jagúmadijan sun dan.

Madíseeli liábin Jesúsú

⁶ Lárigiñe, ába laríñagun ánjeli ligía nun.

—Inárünniti dimúrei buri le, áni gayáraati lafiñerúniwa luágu, áni Wabúreme Búngiu méme le íchugubei dimúrei joun profétagu oúnaja láadina lun narúfuduni le lúnbei lasúseredun joun lánigu madíse.

⁷ —¡Aríja jumá! ¡Anáte madíse! líña lariñagun Jesucrístu.

¡Gúndaalá le adügübei gásu láu ugánu le láni Búngiu le bürüwañubei tídan líburu to!

⁸ Áu Juan, agáamba numúti, aríjaneí buri cátei le, áni lárigiñe naríjini lúma nagáambuni, ába nájuduragun lubádu lugúdi ánjeli le arúfudubalin nun. ⁹ Ába lariñagun nun.

—Madügabeí le, esériwiduti lun Búngiu áu quei amürü jáma bibíriña ja profétagu, jáma sun ja adügübaña gásu láu le bürüwañubei tídan líburu to, lun Búngiu lun bájuduragun.

¹⁰ Aríñagati gíñe nun.

—Marámudabeí láni Búngiu ugánu le bürüwañubei tídan líburu to ladüga yaráfaali dan lun lagúnfulirún. ¹¹ Ígirabeí le wuríbabei lun lasígirun adáagua wuríbani, le wíyebei, lun lasígirun lídan liwíye, ánjeinti le buídubei, buídumemelá, áni le wügüri le derégeguabei lúngua lun Búngiu, gúnfulimemelá.

¹² —Ánja, madíseeli niábin, líña lariñagun Jesucrístu, áni barü numuti afáyeiruajaü le lúnbei níchuguni lun cáda ában según buri cátei le ladügübei. ¹³ Áu furúmiñetibei lúma agúmujoúni, lagúmeseja sun cátei lúma lagúmujoún quei létüra ‘A’ lúma ‘Z’.

14 Gúndaatiña ja achíbubalin jafígoun lun garícha jamá lun jeígin lídaangiñe lin tídibu wéwe le íchubei ibágari, gayára lámuga jebélurun lueígiñe lubéneri ubúругu. 15 Ánjaña ja mafíñeradibaña luágu Jesucrístu, ja abíñarajabaña, ja adáagubaña salúfuri, ja gáfarajadibaña, ja ájuduragubaña joun sándu, jáma sun ja jínsiñejabúbaña lun eyéeraguni, jeréderuba bougudi.

16 —Áu Jesúsu, oúnaja náali náni ánjeli lun lasúbudiragüdüni sún buri cátei le joún buri tílana ligílisi. Áu linébaanfan urúei Davíd, áu gíñe queísi warúguma to lánina bináafin.

17 Aríñagati Sífiri Sándu jáma ja lánigubaña Jesucrístu.

—Jigábu lun Jesucrístu lun basálbarun.

Le gíñe agáambubei, aríñagalá.

—Jigábu lun Jesucrístu, sálba bámuga.

Le mágürabubei, ánjein busén, ñübinlá, gurála lídaangiñe dúna le íchugubei ibágari, mafáyeijaanga luágu.

18 Sun ja agáambubalin láni Búngiu ugánu le bürüwañubei tídan líburu to, wéridi numútiña lueí cátei le. le íchuguti lánwoun cátei le, lagánwoundagüdübaña Búngiu ígei ja uágubaña labürüjoúa tídan líburu to, luágu. 19 Le gíñe agídaruti som cátei lídaangiñe láni Búngiu ugánu le bürüwañubei tídan líburu to, lagídarubei gíñe lufánran lídaangiñe lin tídibu wéwe le íchugubei ibágari, lúma lídaangiñe ubúругu sándu lé buri bürüwabei uágu tídan líburu to.

20 Le asúbudiragüdübalin buri cátei le, aríñagati.

—Ánja, madíseeli niábin.

Ítaralá. jJigábu Wabúreme Jesúsú!
21 Binílaün Wabúreme Jesucrístu sun jugúya.
Ítaralá.

Lerérún Búngiu To Lánina Iséri Darádu
New Testament in Garifuna (HO:cab:Garifuna)

copyright © 2012 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Garifuna

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Garifuna [cab], Honduras

Copyright Information

© 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Garifuna

© 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-25

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files
dated 29 Jan 2022
df8e4807-f4f9-5f4a-ab14-d1f7ffe98b0a